

Publicerad forskning som genomförts med bidrag från Landsprosten Erik Anderssons minnesfond

Ämnesordnad förteckning sammanställd av Olof Holm juni 2008

Allmänt

Forskningsprogram för Jämtland och Härjedalen. Östersund: Jämtlands läns museum 1974. [3], 67, [6] s. Duplic.

Jämtlands och Härjedalens historia. 5. 1880–1980. Av Mats Rolén (huvudförf./red.) & Lars Thomasson. Östersund 1990.

Jämtlands kristnande. Red.: Stefan Brink. (Projektet Sveriges kristnande. Publikationer 4.) Uppsala. 231 s.

• Innehåller bl.a. artiklar av följande författare: S. Brink, A.-S. Gräslund, C. F. Hallencreutz, B. Nilsson, B.-M. Näsström, J. Sandnes, P. Vikstrand och H. Williams.

• Rec. av Sten Nyman i *Fjölur* 16 (1997), h. 1: 24–30 och Birgit Sawyer i *Nann och bygd* 85 (1997): 163–165.

OLOFSSON, SVEN, 1997: Medeltiden i vår närhet. Olofsson, Sven, Hemmendorff, Ove, & Grundberg, Leif, 1997: *Pilgrimstid. Upptäck medeltiden i Jämtland, Härjedalen, Angermanland och Medelpad.* (Upptäck Jämtland/Härjedalen.) Östersund, s. 6–28.

SKUNCKE, HERJE, 1973: Skunck-ätten. Forskningsmaterial samlat och sammanställt. 191 s.

SUNDSTRÖM, JAN, 1994b: *Underlag för arkeologisk forskning i Jämtlands län.* (Dokumentation och forskning från Jämtlands läns museum. Rapport 1994:1.) Östersund. 98 s.

Administration, samhällsskick och politik

ANDRESEN, ESPEN, 2000: *Landskap og makstat. Jemtland 1613–1645.* (Landsarkivet i Östersund. Forskningsrapport 4.) Östersund. x, 136 s.

BERGNER, BARBRO, 1985: *Centralmakten och lokalsamhället. Kontinuitet och förändring i det jämtländska bondesamhället 1500–1700.* Avhandlingspromemoria vid Historiska inst., Lunds universitet. 114 s. Duplic.

—1988: Kung och landskap. Några grunddrag i den lokala politiska kulturen i Jämtland fram till 1600-talets mitt. *Heimen* 25 (1988): 143–156.

BRATTBAKK, MORTEN, 2002: *Jemtland i nordisk politikk 1519–1541.* Hovedoppgave i historie, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. 116 s. Duplic.

HOLM, OLOF, 2003b: Den norsk-svenska riksgrensens ålder och hävd. En studie i rikssamlingsprocesser och gränsbildning i mellersta Skandinavien.

Collegium medievale 16 (2003): 135–237.

—2004: *Kronans ödegårdsinnehav i Jämtland efter digerdöden.* Seminarieuppsats i agrarhistoria, Sveriges lantbruksuniversitet, Ultuna. 79 s. Duplic.

Mellan två statsystem. Jämtland under 1600-talet. Red.: P. Sörlin. Östersund 1995.

NISSEN, HARALD A., 1996: *Bondemotstand og statsmodernisering. Bjelkekommisjonen i Trondheim len 1632.* Hovedoppgave i historie, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. 166 s. Duplic.

NJÅSTAD, MAGNE, *2003: *Grenser for makt. Konflikter og konfliktløsning mellom lokalsamfunn og ovrighet ca. 1300–1540.* (Skriftserie fra Institutt for historie og klassiske fag 42.) Trondheim. 268 s. Diss.

• Rec. av Esben Albrectsen i *Historisk tidskrift* (Oslo) 84 (2005): 648–656.

—2004: Resistance in the name of the law. Peasant politics in medieval and early modern Norway. *Northern revolts. Medieval and early modern peasant unrest in the Nordic countries.* Ed. by K. Katalaja. (Studia Fennica. Historica 8.) Helsinki, s. 90–117.

• Ger exempel från bl.a. Jämtland. Se närmare Njåstad 2003.

—2006: Formell og uformell makt. *Historisk tidskrift* (Stockholm) 2006: 625–642.

—, ANDRESEN, ESPEN, ENGLUND, SONJA, & THELAND, TORD, 2005: Landet i midten: Jemtland fra unionsperiferi til grenseprovins. *Grenser og grannelag i Nordens historie.* Red.: S. Imsen. Oslo, s. 277–331.

Arkitektur- och konsthistoria

ALMQVIST, BOEL, 1984: *Jämtlands medeltida kyrkor.* (Fornvårdaren 19.) Östersund. 235 s.

• Rec. av Håkon Christie i *Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. Årbok* 139 (1985): 181–182, Anna Nilsén i *Fornvannen* 80 (1985): 149–151, Maj Nodermann i *Rig* 68 (1985): 30–31.

BERGNER, BARBRO, 1987: Hedniska kultplatser och kristna kyrkor i Storsjöbygden. *META. Medeltidsarkeologisk tidskrift* 1987, h. 3: 12–32. [Även tr. 1989 i förk. version i *Jämtan* 83 (1990): 94–109, 237.]

HOLM, OLOF, 2001: Jämtarnas kyrkobyggande under medeltiden. *Jämtan* 95 (2002): 86–106.

—2003a: *Träkyrkor, stenkyrkor, västorn och absider. Katalog till artikeln Jämtarnas kyrkobyggande under medeltiden.* (Landsarkivet i Östersund. Forskningsrapport 6.) Östersund. 103 s., bilaga.

HÖGLUND, EVA, KARLSSON, LENNART, &

- 2005: Protosamiska och samiska boplatser i Norrland under tidig metalltid – några tolkningsförslag. *Fra funn til samfunn ...*: 121–151.
- GOLLWITZER, MARTIN, 2001: *Bestellung und Wirtschaft der zentralskandinavischen Gebirgsregion während der Eisenzeit. Forschungsgeschichte, Fundüberlieferung, Siedlungsgeschichte.* (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 76.) Bonn. 243 s. Diss.*
- HEMMENDORFF, OVE, 1989: Fornborgen på Frösön. *Arkeologi i fjäll, skog och bygd 1* (se detta), s. 149–154.
• Om fornborg anlagd ca 200 e.Kr. på Öneberget samt gravar och medeltida kungsgård intill.
- JAKOBSSON, MIKAEL, 1997: Burial layout, society and sacred geography. A Viking Age example from Jämtland. *Current Swedish archaeology 5* (1997): 79–98.
- WELINDER, STIG, 2008: *Jämtarna och samerna kom först.* Östersund. 166 s.
- Historisk arkeologi**
- GAUFFIN, STEN, 1981: *Ödesbålet Svedäng, Alsens socken. Rapport från en arkeologisk undersökning.* (Länsstyrelsen informerar. Ser. A 1981:4.) Östersund. 59 s.
- 1989: Fagmon. Ett ödesbøle i Jämtland. *Arkeologi i fjäll, skog och bygd 2* (se detta), s. 135–144.
- HANSSON, ANDERS, 1992: Tibrandsholm. *Jämten 86* (1993): 56–59, 247.
- 1994: Tibrandsholm. *En norrlandsbygd möter yttervärlden. Styresholmsprojektets medeltidsymposium på Høla folkhögskola 26–28 juni 1992.* Red.: L. Grundberg & P. Nykvist. (Styresholmsprojektets skrifter 3.) Härnösand, s. 93–97.
- , OLSSON, CARINA, STORA, JAN, WELINDER, STIG [huvudförf.], & ZETTERSTRÖM, ÅSA, 2005: *Agrarkris och ödegårdar i Jämtland.* Östersund. 177 s.
• Rec. av Hans Antonson i *Bebyggelsehistorisk tidskrift 50* (2005, tr. 2006): 126–128.
- HOLM, OLOF, 2006: The dating of Västerhus cemetery. A contribution to the study of Christianization in Jämtland. *Current Swedish archaeology 14* (2006): 109–142.
- LINDHOLM, DAVID, 2001: *Yngre rödgods från den medeltida borgen Tibrandsholm i Jämtland.* D-uppsats i medeltidsarkeologi, Lunds universitet. 30 s. Duplic.
- MAGNUSSON, GERT, 1977: Järnhanteringen i Jämtland och Härjedalen. En presentation av en forskningsuppgift. *Jernkontorets bergshistoriska utskott. Höstmötet i Östersund 1977.* (Jernkontorets forskning. Ser. H 17.) Stockholm, s. 9–46.
- *1986: *Lågtekens järnhantering i Jämtlands län.* (Jernkontorets bergshistoriska skriftserie 22.) Stockholm. 437 s., 1 karta. Diss.
• Rec. av Arne Espelund i *Norwegian archaeological review 21* (1988): 53–54.
- 1988: Järn, kolonisation och landskapsutnyttjande i Norrlands inland. *Bebyggelsehistorisk tidskrift 14* (1987): 127–136.
- OLOFSSON, CAMILLA, & WELINDER, STIG, 2004: Historiens avfall. *Blickar bakåt. Elva uppsatser om ett förgånget nu.* Red.: Chr. Kjellson, S. Olofsson & P. Sörlin. (Institutionen för humaniora. Rapport 15.) Härnösand, s. 7–21.
- REDIN, LARS, 2000: Arkeologiska perspektiv på Westerhus ödekyrkogård på Frösön i Jämtland. [Bilaga: Teoriprövning med ¹⁴C. Av Ola Kyhlberg & Ulf Strucke.] *Hikuin 27* (2000): 155–178.
- WELINDER, STIG, 2002: Deserted farms in outlying land in Mid Sweden. *Centre – region – periphery. Medieval Europe Basel 2002. 3rd international conference of medieval and later archaeology, Basel (Switzerland) 10.–15. September 2002. Preprinted papers 3.* Eds.: G. Helmig *et al.* Hertingen, s. 109–113.
- 2003: Christianity, politics and ethnicity in early medieval Jämtland, Mid Sweden. *The cross goes north. Processes of conversion in northern Europe, AD 300–1300.* Ed. by M. Carver. Woodbridge & New York, s. 509–530.
- 2004: Marinarkeologi i Jämtland. 900–1800 e.Kr. *Bottnisk kontakt XI. Rapport från maritimhistorisk konferens i Härnösand, 1–3 februari 2002.* Red.: M. Holmqvist. Härnösand, s. 94–100.
- 2008: *Jämtarna och samerna kom först.* Östersund. 166 s.
—se även Hansson *et al.* 2005.
- ZACHRISSON, INGER, 1994: Olika typer av gränser under Nordsveriges järnålder. *Kulturgränser – myt eller verklighet?* En artikelsamling utg. av L.-E. Edlund. (Diabas. Skrifter från den dialektgeografiska databasen inom Institutionen för nordiska språk vid Umeå universitet 4.) Umeå, s. 35–50.
• Bl.a. om kulturgränser längs Kölen och skidtyper.
- 2005: Bågede lappaltare. Ett nygamalt fynd ur magasinens djup. *Jämten 99* (2006): 97–100, 192.
- Om ett sönderslaget, gjutet metallföremål funnet på en vikingatida gravhög i Frostviken.
- 2006: Väskan från Röstahammaren i Ås och gravfältets etniska tillhörighet. *Fornvännen 101* (2006): 19–28.
- , ALEXANDERSEN, VERNER, GOLLWITZER, MARTIN, IREGREN, ELISABETH, KÖNIGSSON, LARS-KÖNIG, SIVEN, CLAES-HENRIC, STRADE, NORBERT, & SUNDSTRÖM, JAN, *1997: *Möten i gränsland. Samer och germaner i Mellanskandinavien.* Med bidrag av M. Nockert, B. A. Westerström, Th. Bartholin & T. Ågren. (Statens historiska museum. Monographs 4.) Stockholm. 271 s.
• Rec. av Åke Jünge i *Heimen 36* (1999): 75–77 och Ola Stemshaug i *Namn och bygd 87* (1999): 163–169.

Kyrkohistoria

- BERGSTRÖM, ERIK J., 1992: Herr Nils, biskop i Oviken. *Oviks- och Mysjöbygden 1991*: 24–29.

- Rec. av Catarina Lundström i *Rig* 90 (2007): 93–95, Hilde Sandvik i *Historisk tidskrift* (Oslo) 86 (2007): 502–504.

JACOBSSON, HANS, 1991. *Jämtlands försvenskning. De härskande samhällsgrupperna (den svenska överklassen) i Jämtland under svensktidens första hundra år. En socialhistorisk studie* (Landsarkivet i Östersund, Forskningsrapport 1). Östersund.

LAGERSTEDT, ANNA, 2004: *Det norrländska rummet. Vardagsliv och socialt samspel i medeltidens bondesamhälle*. (Skrifter från forskningsprojektet Flexibilitet som tradition, Ångersjöprojektet, 10; Stockholm studies in archaeology 30.) Stockholm. 236 s. Diss.

LARSSON, GABRIELA BJARNE, 2002: Jordförvärv och ränteförbud under 1300–1400-talen. *Ny väg till medeltidsbrevens. Från ett medeltidsymposium i Svenska Riksarkivet 26–28 november 1999*. Red.: C. Gejrot, R. Andersson & K. Abukhanfusa. (Skrifter utg. av Riksarkivet 18.) Stockholm, s. 197–215.

— 2003: Kvinnor, manlighet och hushåll 1350–1500. *Hans och hennes. Genus och egendom i Sverige från vikingatid till nutid*. Red.: M. Ågren. (Opuscula historica Upsaliensia 30.) Uppsala, s. 81–111.

Textilhistoria

NOCKERT, MARGARETA, 1994: Sensationella dateringar av läns museets textilier. *Jämten* 88 (1995): 112–125, 224.

— & POSSNERT, GÖRAN, 2002: *Att datera textilier*. 120 s.

Otryckt antikvarisk rapport:

Oskarsson, Björn, & Vikstrand, Per, 1998: Rapport över arkeologisk utredning Hov 1:5, Norderöns sn, Östersunds kommun, Jämtlands län.

Kolla: